

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9.

Fylke: *Nore og Romsdal*

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: *Fustna*Emne: *Laving*

Bygdelag: "

Oppskr. av: *Kristian Lovik*Gard: *Fuseheim*(adresse): *Gullstein*G.nr. *22*. Br.nr. *8*

- A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Noto eller uige røynsle og noto vid aa spørre andre gamle!*
- B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

A. Laving

Reiping av lauv er ukjent her.

1. Det er faa steder her i bygda at der lærves som hjelpefar, naudsfor tunges her sylden. Under siste verdenskrig var her ikke fonnaus, og ikke laving andr steder enn der dei enno holder paa gamle, maten, har enne seuer enn gaardens høyavling kan vinterfode. Dei aller fleste stuttet med lavinga omkring hundreaarskiptid
2. Lavinga tok til straks etter slaatonna naar skuronna ikke kom straks, eller selden satte tillands da, i saafall bli lavinga utkatt til nront arbeider var innagjorte, ja kuilt sløyft naar silda holdt til ved land til vinters hadde renster skogen for lauv, og bli da erstattet med lyng, smaasild og annet sildarfall, ja skumpul komer. Dette bli da linnsalt. Arbeidet kalles laving, lauvtating eller lauvonn.
3. Til lauvtating brukis äks. lauvbrok og ^{lavingstang} lauvstang. Lauvbroken ligner en sigd, men er forre äks ikke saa krum som sigden. Lavingstangen er en 2-3m lang stang forsynt med et skarptslipt lysbrott i vore enden og brukis til aa brygefred grøene som skal lauvast.

2
Aa rispe lauv var ikke brukt her. ~~Det~~ fins
ikke andre steder enn i alle langs vuer.

4. En tok lauv baade av rolfestet trær og av træ
som ~~skulle~~ ^{bli jeldt for og} brukes til brændsel. Altså et
jeldent skogtræ og derfor blir spart for lauvring.
En tok gjelden lauv av unge voksertrær, som
regul lauva en bene gamle trær.

Tra 80-aarne tok jordbruket et betydelig opsving.
Den gamle skikk, aa bruke aakrene fra hedse-
fars og oldefars dagar blir det slut med sadskijf
og kunsking bli næsten motesak, mens en
i gamle dager med stolhet vilde gjestene
sin høge (gamle) aakarrierer, ^{og dermed vilde liges aakrernes} og ved dette
ombrøp bli det næsten en skam aa drive
lyngskjæring, lauvring og skaving, saa
gamle folk no nødvendig vel inn fra disse
ommer uten ^{et} godt kynte eldre folk, det samme
gjelder ogsaa tang og karsanting.

Thorv opp en kylla lauva som det her kalles)
av et træ var avhengig av livsfriskheten. Det
var fra 3 til 7 aarspriver. Lauvring og lyng-
skjæring har vist ikke vart almindelig her de
siste 30 aar.

5. Lauvet blev lagt i kjerper og frakte heim paa
baat eller kjört karr eller baaret paa manne-
rygger, staurt som kornband, salt paa ende
i uthus, lagt opp paa høystablene, man ikke
stik at de gjæret. Det er ingen her som veit
at det var mindre heldig aa tørke det i sol-
skjerm, men derimot var en redd at det
skulde regne paa lauvet. Aa sette lauvet
i stakk har vist aldri vort brukt her. Luv-
mot har en lagra det i høybuer saalange
disse stod. ^{Utsættelse} ~~Utsættelse~~ er sløgt samtidig som lauvring.
De tørke sig ikke dertil var arbeidsomme for store og for
for mannet.

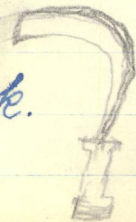
Lauving.

6. Kyverne bli frakte heim straks ^{ferke} suafraamt det lod sig gjöre. Imotsatt fall bli dei plassert i ledige hus paa setrene eller staurer som kann baand paa innhegninger ved seterhusene. (Seterbruket er ophört must alle steds her.)
7. Ja. Karer hugg lauvet ned, kvinner samlet det og bændt det i kyver (kyvera det).
8. Lauvkyverne legges duggfriske op paa høyet saa meget som rummes der ellers liggis det i la (likisom urdatablar) langs veggene i lóa. Lauvet føres til saueene, et kyv en gang om dagen. En reknet 2.50 kyv pr dyr for aant.
9. Rogn og øst folder som den kalas her.
10. Der blir ikke samlet almlauv. Almen bli spart.
11. Nei. Skogen er delt i kiger og hvert brukene hadde sine kiger, saa her var ikke høve til fellestkap i Lauving. Det hente visst at en luit bort en lauvkig for et aar.
12. faller bort.
13. Større barn var med og samlet lauvkristene til den som bændt kyverne.
14. Aste fins ikke i lauvkigene men byrtan bli lauva.
15. ——— .

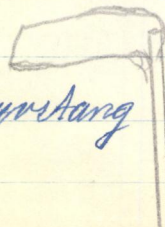
B. Lauv som rakes sammen paa bakken

Lauv som var faldt paa bakke, kaldtes medfaldt-lauv. Den slags lauv bli ikke samlet. Det er ukjent her at medfaldt-lauv noen tid har vært samlet.

Lauvrotk.

Lauvtang

1793